

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 313

van **SOFIE JOOSEN**

datum: 31 januari 2020

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) - Misbruik van Europese steun

In de commissie Landbouw van 11 december ll. wees ik op de baanbrekende artikelreeks in de New York Times die behoorlijk schokkende misstanden blootlegde in het Europees landbouwbeleid: collusie tussen politici en landbouwfraudeurs, maffianetwerken die zich laven aan de Europese landbouwsubsidies en grootschalige aangiftefraude.

Deze maand werd de klok geluid dichterbij huis: De Tijd berichtte over hoe de Europese anticorruptie-waakhond OLAF een slag uitdeelde aan de Siciliaanse agromaffia. In totaal 94 arrestaties, 138 landbouwbedrijven die werden in beslag genomen en 10 miljoen aan onterecht uitgekeerde subsidies die worden teruggevorderd.

In haar antwoord in december gaf de minister aan dat de situatie Vlaanderen niet raakte aangezien er geen Vlaamse dossiers werden gevisieerd in het genoemde onderzoek. Dat Vlaanderen een goede leerling was, zou ook uit de cijfers blijken:

“Ook al zouden we niets liever willen, een nulrisico bestaat niet. Daarom hanteert de Europese Rekenkamer een aanvaardbare foutenmarge van 2 procent op de uitgaven. In Vlaanderen blijven we daar al jarenlang onder op het vlak van de directe GLB-betalingen. Ook op het vlak van transparantie doen we het eigenlijk goed: alle betalingen per individuele begunstigde worden jaarlijks online gepubliceerd.”

1. Heeft de minister zicht op hoeveel GLB-landbouwsteun door Europa de laatste 10 jaar werd teruggevorderd bij Vlaamse aanvragers? Zo ja, graag een overzicht. Hoeveel bedraagt dit procentueel ten opzichte van het totaal uitgekeerde bedrag?
2. Werd er reeds een interfederaal standpunt vastgelegd over de gewenste Europese aanpak van GLB-misbruik en de implementatie ervan in het nieuwe GLB? Zijn er concrete standpunten over de decentralisering van de controle op deze middelentoekenning?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 313 van 31 januari 2020

van **SOFIE JOOSEN**

1. In de afgelopen tien jaar (01/01/2010-31/12/2019) werd bij benadering 30,1 miljoen euro (0,8%) teruggevorderd of ingehouden bij de volgende betaling(en). Een deel hiervan werd evenwel na bezwaarprocedure opnieuw toegekend. In de meeste gevallen is de aanleiding voor de terugvordering een nalatigheid of niet-intentionele onregelmatigheid. In drie gevallen tijdens de afgelopen 10 jaar ging het om een vermoeden van fraude, waarbij het bedrag van 1,3 miljoen euro volledig werd teruggevorderd.
2. De bescherming van de financiële belangen van de Unie en de aanpak van fraude is ingebed in Europese verordeningen, zowel in de algemene financiële verordening (Verordening EU, Euratom 2018/1046) als in de sectorale verordeningen.

Ook binnen het nieuwe GLB blijven OLAF (European Anti-Fraud Office) en de EU een belangrijke rol spelen. Het single audit principe geeft een grotere verantwoordelijkheid aan de lidstaten, maar met behoud van toezicht door de Europese instanties.

De lidstaten moeten zorgen voor performante governancesystemen, met voldoende aandacht voor fraudepreventie en -bestrijding. Toezicht op deze governancesystemen gebeurt door de certificerende instanties. Indien de certificerende instantie ernstige tekortkomingen vaststelt, kan de Europese Commissie overgaan tot de schorsing van betalingen tot de problematiek via een actieplan is opgelost. Indien de Commissie zich niet kan beroepen op de werkzaamheden van deze certificerende instantie, kan ze bovendien zelf de nodige audits uitoefenen.

Gezien de regels, taak- en rolverdeling duidelijk zijn, werd hierover geen interfederaal/interregionaal standpunt bepaald. In de huidige programmeringsperiode 2014-2020 is elke regio via het betaalorgaan verantwoordelijk voor het nemen van de gepaste fraudepreventie en -fraudebestrijdingsmaatregelen. Hierin komt geen verandering met het nieuwe GLB.